

ПОГОДЖУЮ

Голова Національного агентства
з питань запобігання корупції

Олександр НОВІКОВ

17 червня 2020 року

**Аналіз результатів рейтингового інтернет-голосування
для обрання членів Громадської ради при Національному агентстві
з питань запобігання корупції**

Громадська рада при Національному агентстві з питань запобігання корупції (далі – Громадська рада) є колегіальним органом, що утворюється відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» для забезпечення прозорості та громадського контролю за діяльністю Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство). Громадська рада складається з 15 осіб та формується відповідно до результатів відкритого та прозорого конкурсу. Процедура формування складу Громадської ради визначена Порядком проведення конкурсу з формування складу Громадської ради при Національному агентстві з питань запобігання корупції, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 20 листопада 2019 року № 952 (зі змінами).

Конкурс з формування складу Громадської ради було оголошено відповідно до наказу Національного агентства від 28 квітня 2020 року № 156 «Про проведення конкурсу з формування складу Громадської ради при Національному агентстві з питань запобігання корупції». Він проводився шляхом відкритого рейтингового інтернет-голосування громадян, які проживають на території України, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Рейтингове інтернет-голосування за кандидатів до складу Громадської ради відбулося 03 червня 2020 року на офіційному вебсайті Національного агентства (<https://gromrada.nazk.gov.ua>) з 08:00 години до 20:00 години.

Процедура проведення аналізу результатів відкритого рейтингового інтернет-голосування для обрання членів (члена) Громадської ради щодо наявності ознак несанкціонованих втручань у хід такого голосування, внаслідок яких неможливо достовірно встановити його результати, визначена Правилами проведення аналізу результатів рейтингового інтернет-голосування для обрання членів (члена) Громадської ради при Національному агентстві з питань запобігання корупції, затвердженими наказом Національного агентства від 19 травня 2020 року № 209/20 та розміщеними на офіційному вебсайті

Національного агентства (далі – Правила). Згідно з пунктами 1, 2 Правил Голова Національного агентства утворює Комісію для проведення аналізу результатів відкритого рейтингового інтернет-голосування для обрання членів (члена) Громадської ради при Національному агентстві з питань запобігання корупції (далі – Комісія).

Відповідно до частини другої статті 14 Закону України «Про запобігання корупції», пункту 11 Порядку проведення конкурсу з формування складу Громадської ради при Національному агентстві з питань запобігання корупції, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 листопада 2019 року № 952 (зі змінами), наказів Національного агентства від 28 квітня 2020 року № 156 «Про проведення конкурсу з формування складу Громадської ради при Національному агентстві з питань запобігання корупції» та від 19 травня 2020 року № 209/20 «Про затвердження Правил проведення аналізу результатів рейтингового інтернет-голосування для обрання членів (члена) Громадської ради при Національному агентстві з питань запобігання корупції» Комісією у складі:

Голова Комісії: ПРЕСНЯКОВ Іван Євгенійович – заступник
Голови Національного агентства з питань
запобігання корупції

Члени Комісії: КОВТУНЕНКО Анна Георгіївна – керівник
Управління інформаційно-аналітичних систем та
захисту інформації

КЛИМЕНКО Олена Василівна – в.о. керівника
Управління просвітницької роботи та навчальних
програм

ЛЮБЧЕНКО Ярослав Павлович – керівник
Юридичного управління

з 04 червня 2020 року до 15 червня 2020 року проведено аналіз результатів рейтингового інтернет-голосування для обрання членів Громадської ради.

Згідно з пунктом 4 Правил аналіз проводиться стосовно:

1) інформації щодо несанкціонованих втручань у хід рейтингового інтернет-голосування, у тому числі інформації, яка надійшла до Національного агентства у письмовій формі від кандидатів до складу Громадської ради, а також інших фізичних або юридичних осіб, у тому числі тих, що залучені до організації та проведення рейтингового інтернет-голосування, щодо наявності ознак несанкціонованих втручань у хід голосування, внаслідок яких неможливо достовірно встановити його результати, та/або щодо відсутності вказаних ознак;

2) інформації про результати рейтингового інтернет-голосування, що може свідчити про неможливість достовірно встановити такі результати.

Відповідно до пункту 3 Правил аналіз проводиться протягом 7 робочих днів з дня, наступного за днем завершення рейтингового інтернет-голосування. При цьому Комісія обґрунтовано враховує інформацію, яка надійшла до Національного агентства у письмовій формі відповідно до абзацу другого пункту 3 Правил протягом 5 робочих днів з дня, наступного за днем завершення рейтингового інтернет-голосування.

Протягом 04 – 11 червня 2020 року до Національного агентства надійшли:

- заява громадської організації «Чернігівська правозахисна спілка»;
- звіт-аналіз громадської організації «Електронна демократія» щодо рейтингового інтернет-голосування 03 червня 2020 року;
- звіт ПрАТ «КІЇВСТАР».

Дані документи були проаналізовані та враховані Комісією. Іншої інформації від кандидатів до складу Громадської ради, а також інших фізичних або юридичних осіб щодо наявності ознак несанкціонованих втручань у хід голосування, внаслідок яких неможливо достовірно встановити його результати, та/або щодо відсутності вказаних ознак до Національного агентства не надходило.

Також на розгляд Комісії була подана довідка Управління інформаційно-аналітичних систем та захисту інформації апарату Національного агентства щодо результатів рейтингового-інтернет голосування для обрання членів Громадської ради при Національному агентстві з питань запобігання корупції, яке здійснювало адміністрування системи рейтингового голосування в Національному агентстві.

Узагальнений аналіз даних, що надійшли Комісії, представлено нижче.

З метою запобігання здійсненню автоматичного голосування без участі громадянина відбулося декілька етапів перевірок та верифікації користувача: тест reCAPTCHA, перевірка адреси електронної пошти та мобільного номеру телефону користувача, перевірка IP-адреси. Крім того, для аналізу користувачів, що взяли участь у рейтинговому інтернет-голосуванні, використовувався сервіс «Google Analytics».

Протокол рейтингового інтернет-голосування з частково закодованими даними був доступний публічно протягом всього часу голосування. Кожен, хто проголосував, міг знайти та перевірити в ньому запис про власний вибір. Повний протокол рейтингового інтернет-голосування з частково знеособленими даними був опублікований одразу після завершення рейтингового інтернет-голосування.

Згідно з даними сервісу «Google Analytics» 03 червня 2020 року 11 213 користувачів здійснили перехід на сторінку рейтингового інтернет-

голосування за кандидатів до складу Громадської ради, основним джерелом яких стали соціальні мережі – понад 56 % відвідувачів. Встановлено, що 5 790 користувачів проголосували за кандидатів до складу Громадської ради. Водночас 5 423 відвідувачів не здійснили свій вибір у зв'язку з тим, що не пройшли всі етапи перевірок та верифікації користувача.

Підрахунок голосів за кандидатів до складу Громадської ради проводився за такими джерелами:

- записи в базі даних системи рейтингового інтернет-голосування (5 790 голосувань);
- відкритий протокол підрахунку голосів (5 790 голосувань);
- закодований протокол підрахунку голосів (5 790 голосувань);
- протокол роботи системи рейтингового інтернет-голосування (5 790 голосувань).

Результати підрахунку голосів за кандидатів до складу Громадської ради за усіма джерелами співпадають та розбіжностей не виявлено.

Протягом рейтингового інтернет-голосування користувачі отримали 6 934 повідомлення про помилки, які були викликані невірними діями користувачів, однак жодне з таких повідомлень не стосувалося збоїв у роботі системи рейтингового інтернет-голосування.

Під час перевірки всіх відвідувачів сторінки рейтингового інтернет-голосування за кандидатів до складу Громадської ради встановлено, що 96,7 % з них зайшли з українських IP-адрес. Водночас частка користувачів для будь-якої іншої країни не перевищувала 0,6 %. Участь у рейтинговому інтернет-голосуванні взяли представники всіх регіонів України, у тому числі з окупованої території Автономної Республіки Крим.

При голосуванні система рейтингового інтернет-голосування зберігала IP-адресу того, хто проголосував, та дозволяла реєструвати до 10 голосувань з однієї IP-адреси задля забезпечення права голосування при використанні спільного інтернет-каналу. Під час перевірки результатів рейтингового інтернет-голосування перевищення зазначеного обмеження не встановлено.

Втручання до файлів логування, протоколів системи голосування та бази даних системи голосування також не зафіксовано.

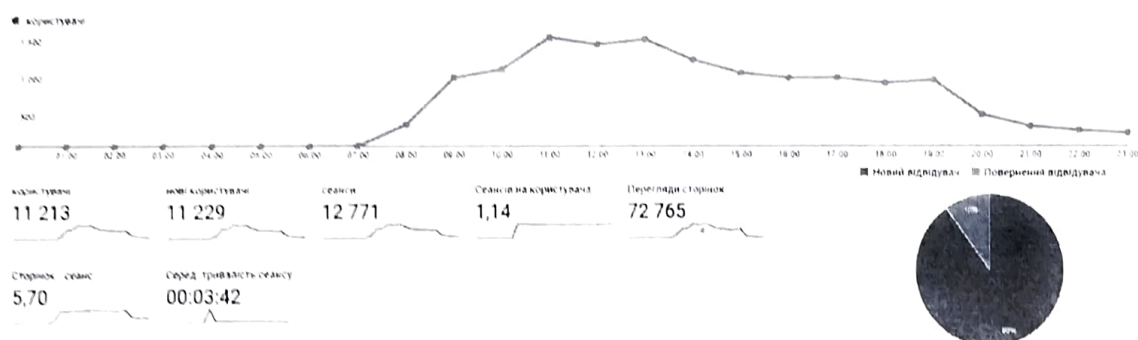
За даними файлу логування внутрішнього протоколу системи рейтингового інтернет-голосування було відправлено 8 064 електронних листів з кодами перевірки та 5 790 підсумкових листів з інформацією про зроблений вибір. Локальний поштовий сервер прийняв 100 % листів від системи рейтингового інтернет-голосування, однак 89 листів не вдалося доставити у зв'язку з помилками в адресі або недоступності поштового сервера отримувача (0,6 % від загальної кількості листів).

Відповідно до внутрішнього протоколу системи під час рейтингового інтернет-голосування з 08:00 години до 20:02 години було відправлено 6 497 смс-повідомлень на 6 176 різних номерів мобільного зв'язку. Водночас 3 смс-повідомлення не були прийняті шлюзом оператора. За даними звітів від телекомунікаційного оператора, 6 409 смс-повідомлень з 6 497 смс-повідомлень було успішно доставлено. Однак 88 смс-повідомлень (1,3 % від загальної кількості відправок) доставлено не було.

Під час рейтингового інтернет-голосування з 08:00 години до 20:00 години на офіційну електронну пошту Національного агентства, гарячу лінію та соціальні мережі не надходило повідомлень про некоректну роботу системи рейтингового інтернет-голосування та неможливість проголосувати.

Телефонні номери та поштові скриньки, зазначені учасниками рейтингового інтернет-голосування, не повторювалися.

Поведінка відвідувачів сторінки рейтингового інтернет-голосування за кандидатів до складу Громадської ради відображена на графіку.

При детальному аналізі вибору користувачами декількох кандидатів до складу Громадської ради під час рейтингового інтернет-голосування встановлено, що значна частина користувачів голосували за однакові сукупності кандидатів. Детальний аналіз такої поведінки наведено у таблиці нижче:

[illegible]

Інформація про однакову сукупність кандидатів, за яких голосували користувачі, була також викладена у заяві громадської організація «Чернігівська правозахисна спілка», що надійшла листом від 05 червня 2020 року № 06-05.

Проаналізувавши наведену інформацію, та взявши до уваги, що понад 56 % відвідувачів здійснювали перехід на сторінку рейтингового інтернет-голосування за кандидатів до складу Громадської ради через соціальні мережі, а також те, що в день голосування ряд громадських об'єднань опублікували на своїх сторінках в соціальних мережах «Список рекомендованих кандидатів до Громадської ради при НАЗК», який співпадає із списком, за який віддали свої голоси 1113 користувачів, Комісія дійшла висновку, що такі результати голосування спричинені об'єктивними обставинами та не свідчать про ознаки несанкціонованих втручань у хід голосування, внаслідок яких неможливо достовірно встановити його результати.

Більше того, втручання до файлів логування, протоколів та бази даних системи голосування не зафіксовано, порушення обмеження щодо використання однієї IP-адреси не виявлено. Окрім цього, телефонні номери та поштові скриньки тих, хто проголосував за вказаних кандидатів, не повторюються.

Отже, несанкціонованих втручань у хід рейтингового голосування за кандидатів до складу Громадської ради, внаслідок яких неможливо достовірно встановити його результати, зокрема за кандидатів під номерами 1, 2, 3, 7, 10, 11, 12, 13, 17, 23, 24, 25, не встановлено.

При цьому встановлено, що для результатів рейтингового інтернет-голосування за кандидатів № 4, № 18 та № 9 характерними є ознаки організованих та повторних голосувань з однієї IP-адреси та повторного використання HTTP-сесій. Взявши до уваги, що відповідно до результатів підрахунку голосів кандидати № 4, № 18 та № 9 не набрали необхідну кількість голосів для обрання до складу Громадської ради, Комісія дійшла висновку, що такі організовані та повторні голосування з однієї IP-адреси та повторне використання HTTP-сесій не свідчать про ознаки несанкціонованих втручань у хід голосування, внаслідок яких неможливо достовірно встановити його результати.

Відповідно до результатів підрахунку голосів за усіма джерелами сформовано такий рейтинг кандидатів до складу Громадської ради:

Місце	Порядковий номер кандидата	ПІБ кандидата, який брав участь в конкурсі	Громадське об'єднання, яке висунуло кандидата	К-ть голосів, поданих за кандидата
1	23	Фещенко Ігор Станіславович	Громадська організація «РУХ ЧЕСНО»	2122

2	2	Бутко Катерина Тарасівна	Громадська організація «Всеукраїнське об'єднання «Автомайдан»	2076
3	25	Чижик Тетяна Віталіївна	Громадська організація «Всеукраїнське об'єднання «Автомайдан»	1908
4	1	Білецький Андрій Володимирович	Громадська організація «Міждисциплінарний науково-освітній центр протидії корупції в Україні»	1907
5	10	Дробот Дмитро Юрійович	Громадська організація «Харківський антикорупційний центр»	1840
6	24	Хутор Тетяна Миколаївна	Громадська організація «Інститут законодавчих ідей»	1806
7	7	Гречка Юлія Сергіївна	Громадська організація «Антикорупційний штаб»	1726
8	17	Миткалик Сергій Іванович	Громадська організація «Антикорупційний штаб»	1697
9	3	Верхняцький Павло Володимирович	Громадська спілка «Підтримка діяльності Всеукраїнської Мережі Доброчесності та Комплаєнсу»	1653
10	12	Іванова Ольга Олександрівна	Громадська організація «Антикорупційний штаб»	1640
11	13	Каракашян Гаяне Рафаелівна	Громадська спілка «Підтримка діяльності Всеукраїнської Мережі Доброчесності та Комплаєнсу»	1572
12	11	Іванін Павло Сергійович	Громадська організація «Мережа антикорупційних центрів»	1426
13	21	Сас Юрій Михайлович	Громадська організація «Всеукраїнський центр протидії корупції та сприяння правоохоронним органам «Антикорупційна ініціатива»	1270
14	15	Литвин Роман Миколайович	Громадська організація «Стоп корупції»	622
15	20	Пентсгов Володимир Анатолійович	Громадська організація «Всеукраїнський центр протидії корупції та сприяння правоохоронним органам «Антикорупційна ініціатива»	593

16	4	Власюк Віталій Вікторович	Громадська організація «Всеукраїнське об'єднання Антикорупційний блокпост»	393
17	19	Никифоров Дмитро Олександрович	Всеукраїнська громадська організація «Асоціація правників України»	377
18	9	Демиденко Володимир Юрійович	Антикорупційна громадська спілка «Совість»	309
19	8	Гуренко Віталій Анатолійович	Всеукраїнська громадська організація «Асоціація правників України»	267
20	22	Сомсіков Костянтин Володимирович	Громадська організація «Регіональна асоціація магістрів державного управління»	255
21	6	Гніздовська Надія Миколаївна	Всеукраїнська громадська організація «Асоціація правників України»	210
22	5	Воронцов Богдан Володимирович	Громадська організація «Міжнародний Антикримінальний Альянс»	165
23	18	Нестеров Сергій Юрійович	Громадська організація «Народне коло»	126
24-25	14	Клещ Олександр Юрійович	Громадська організація «Чернігівська правозахисна спілка»	71
24-25	16	Малецький Євгеній Валерійович	Громадська організація «Чернігівська правозахисна спілка»	71

Таким чином, згідно з даними протоколів системи рейтингового інтернет-голосування, збоїв під час її роботи не зафіксовано, а показники результатів такого голосування за кандидатів до складу Громадської ради, що зайняли перші 15 місць, застережень не викликають. Інформація про результати рейтингового інтернет-голосування, що може свідчити про неможливість достовірно встановити такі результати, відсутня.

Зазначені висновки Комісії підтверджуються результатами моніторингу процесу рейтингового інтернет-голосування громадською організацією «Електронна демократія».

Зазначені висновки Комісії також підтверджуються у звіті ПрАТ «КІЇВСТАР».

Додатки:

1) довідка Управління інформаційно-аналітичних систем та захисту інформації апарату Національного агентства щодо результатів рейтингового-інтернет голосування для обрання членів Громадської ради при Національному агентстві з питань запобігання корупції;

2) звіт-аналіз рейтингового інтернет голосування 03 червня 2020 року громадської організації «Електронна демократія»;

3) звіт ПрАТ «КИЇВСТАР»;

4) заява громадської організації «Чернігівська правозахисна спілка».

Голова Комісії:

Іван ПРЕСНЯКОВ

Члени Комісії:

Анна КОВТУНЕНКО

Олена КЛИМЕНКО

Ярослав ЛЮБЧЕНКО